32008L0063

L 162/20 SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE 21.6.2008.

DIREKTIVA KOMISIJE 2008/63/EZ

od 20. lipnja 2008.

o tržišnom natjecanju na tržištima telekomunikacijske terminalne opreme

(Tekst značajan za EGP)

(Kodificirana inačica)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 86. stavak 3.,

budući da:

(1) Direktiva Komisije 88/301/EEZ od 16. svibnja 1988. o tržišnom natjecanju na tržištima telekomunikacijske terminalne opreme [1] znatno je izmijenjena [2]. Radi jasnoće i razboritosti potrebno ju je kodificirati.

(2) U svim državama članicama telekomunikacije su, u cijelosti ili djelomično, bile državni monopol, općenito u obliku posebnih ili isključivih prava dodijeljenih jednom ili više tijela koja su odgovorna za omogućivanje pristupa mreži i upravljanje mrežnom infrastrukturom i povezanim uslugama. Ta se prava, međutim, često koriste ne samo za pružanje usluga uporabe mreže, nego i za proširenje usluge na osiguranje korisničke terminalne opreme za povezivanje s mrežom. U posljednjim je desetljećima zabilježen znatni tehnički razvoj u mrežama, a brzina razvoja posebno je zamjetna u području terminalne opreme.

(3) Države članice su, kao odgovor na tehnološki i gospodarski razvoj, preispitale dodjelu posebnih ili isključivih prava u telekomunikacijskom sektoru. Širenje raznovrsnosti terminalne opreme i mogućnost višestruke uporabe terminala znači da korisnicima mora biti omogućen slobodan izbor između različitih vrsta dostupne opreme ako im se želi osigurati najveća moguća korist od tehnološkog napretka u ovom sektoru.

(4) Postojanje isključivih prava uzrokuje ograničavanje slobode kretanja telekomunikacijske terminalne opreme, kako u pogledu uvoza i stavljanja na tržište terminalne opreme (uključujući satelitsku opremu) jer se određeni proizvodi ne stavljaju na tržište, tako i u pogledu povezivanja, stavljanja u uporabu ili održavanja jer, uzimajući u obzir obilježja tržišta, a posebno raznolikost i tehničku prirodu proizvoda, monopol nema motiva pružati te usluge u odnosu na proizvode koje nije stavio na tržište ili uvezao, niti uskladiti svoje cijene s troškovima zbog toga što ne postoji konkurencija novih subjekata koji bi ušli na tržište. Uzimajući u obzir činjenicu da na većini tržišta opreme uobičajeno postoji široki raspon telekomunikacijske opreme, svako posebno pravo kojim se izravno ili neizravno ograničava broj poduzetnika ovlaštenih za uvoz, stavljanje na tržište, spajanje, stavljanje u uporabu i održavanje takve opreme, moglo bi imati istu vrstu učinka kao i dodjela isključivih prava. Takva isključiva ili posebna prava predstavljaju mjere s jednakim učinkom kao kvantitativna ograničenja koja nisu u skladu s člankom 28. Ugovora. Prema tome, potrebno je ukinuti sva postojeća isključiva prava u području uvoza, stavljanja na tržište, povezivanja, stavljanja u uporabu i održavanja terminalne i telekomunikacijske opreme, kao i prava koja imaju usporedive učinke – drugim riječima, sva posebna prava osim onih koja se sastoje od pravnih ili regulatornih prednosti danih jednom poduzetniku ili više njih, a utječu samo na sposobnost drugih poduzetnika da poduzmu neku od gore spomenutih aktivnosti na istom zemljopisnom području pod uvjetima koji su u bitnome istovjetni.

(5) Posebna ili isključiva prava vezana uz terminalnu opremu u praksi se ostvaruju tako da se oprema iz drugih država članica stavlja u nepovoljniji položaj, posebno sprečavanjem korisnika da slobodno biraju opremu koja najbolje odgovara njihovim potrebama u smislu cijene i kvalitete, bez obzira na njezino podrijetlo. Ostvarivanje tih prava, prema tome, nije u skladu s člankom 31. Ugovora u svim državama članicama.

(6) Pružanje usluga postavljanja i održavanja ključni je čimbenik pri kupnji ili unajmljivanju terminalne opreme. Zadržavanje isključivih prava u ovom području bilo bi ravno zadržavanju isključivih prava stavljanja na tržište. Takva prava stoga moraju također biti ukinuta ako želimo da ukidanje isključivih prava uvoza i stavljanja na tržište imaju ikakav praktični učinak.

(7) Održavanje terminalne opreme je usluga u smislu članka 50. Ugovora. Predmetna usluga, koja se s komercijalnog gledišta ne može odvojiti od stavljanja terminalne opreme na tržište, mora se pružati slobodno u skladu s člankom 49. Ugovora i to posebno ako ju pružaju kvalificirani subjekti.

[1] SL L 131, 27.5.1988., str. 73. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 94/46/EZ (SL L 268, 19.10.1994., str. 15.).

[2] Vidjeti Prilog II., dio A.

(8) Stanje na tržištu i dalje dovodi do povreda pravila o tržišnom natjecanju utvrđenih Ugovorom te negativno utječe na razvoj trgovine u tolikoj mjeri da se kosi s interesima Zajednice. Jače tržišno natjecanje na tržištu terminalne opreme iziskuje uvođenje transparentnih tehničkih specifikacija koje zadovoljavaju ključne uvjete navedene u Direktivi 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 1999. o radio opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi te o uzajamnom priznavanju njihove usklađenosti [1] i koje omogućuju slobodno kretanje terminalne opreme. S druge strane, takva transparentnost za sobom nužno povlači objavu tehničkih specifikacija.

(9) Posebna ili isključiva prava na uvoz i stavljanje terminalne opreme na tržište dovode do situacije koja je protivna cilju članka 3. točke (g) Ugovora, koja predviđa uspostavu sustava kojim se osigurava nenarušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu te nalaže *a fortiori* da tržišno natjecanje ne smije biti uklonjeno. Države članice prema članku 10. Ugovora imaju obvezu suzdržati se od svih mjera koje bi mogle ugroziti postizanje ciljeva Ugovora, uključujući članak 3. točku (g). Isključiva se prava stoga moraju smatrati nesukladnima članku 82. Ugovora u vezi s njegovim člankom 3., a dodjela ili zadržavanje takvih prava od strane države članice zabranjeno je prema članku 86. stavku 1. Ugovora.

(10) Kako bi se korisnicima omogućio pristup terminalnoj opremi prema njihovom izboru, potrebno je poznavati i učiniti transparentnima obilježja točaka sučelja javne mreže na koju će se terminalna oprema spojiti. Države članice stoga moraju osigurati objavu obilježja i pristup korisnika točkama sučelja javne mreže.

(11) Kako bi mogli staviti svoje proizvode na tržište, proizvođači terminalne opreme moraju znati koje tehničke specifikacije moraju zadovoljiti. Države članice stoga moraju formalizirati i objaviti specifikacije, čiji nacrt moraju dostaviti Komisiji, u skladu s Direktivom 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa [2]. Specifikacije se mogu proširiti na proizvode uvezene iz drugih država članica samo ako su potrebni kako bi se osigurala usklađenost s ključnim uvjetima navedenim u članku 3. Direktive 1999/5/EZ, koji se legitimno mogu zahtijevati prema pravu Zajednice. Države članice se u svakom slučaju moraju pridržavati članaka 28. i 30. Ugovora, prema kojima država članica uvoznica mora dopustiti terminalnu opremu koja je zakonito proizvedena i stavljena na tržište u drugoj državi članici.

(12) Kako bi se osiguralo da se specifikacije primjenjuju transparentno, objektivno i bez diskriminacije, praćenje prijava ne može se povjeriti konkurentu s tržišta terminalne opreme s obzirom na očit sukob interesa. Države članice stoga trebaju osigurati da odgovornost praćenja bude dodijeljena tijelu koje je neovisno od operatora mreže i od svih drugih konkurenata na predmetnom tržištu.

(13) Ova Direktiva ne smije dovoditi u pitanje obveze država članica vezane uz rokove za prenošenje direktiva navedenih u Prilogu II., dijelu B, u nacionalno pravo,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „terminalna oprema” znači:

   (a) oprema koja je izravno ili neizravno povezana sa sučeljem javne telekomunikacijske mreže s ciljem slanja, obrade ili primanja informacija; u svakom slučaju (izravno ili neizravno), povezivanje se može ostvariti žicom, optičkim vlaknom ili elektromagnetski; povezivanje je neizravno ako je oprema smještena između terminala i sučelja mreže;

   (b) oprema za zemaljsku satelitsku stanicu;

2. „oprema za zemaljsku satelitsku stanicu” znači oprema koja se može koristiti samo za prijenos („samo prijenos”), za prijenos i primanje („prijenos/primanje”) ili samo za primanje („samo primanje”) radijskih komunikacijskih signala preko satelita ili ostalih sustava smještenih u svemiru;

3. „poduzetnik” znači javno ili privatno tijelo kojem država članica dodjeljuje posebna ili isključiva prava na uvoz, stavljanje na tržište, spajanje, stavljanje u uporabu telekomunikacijske terminalne opreme i/ili njezino održavanje;

[1] SL L 91, 7.4.1999., str. 10. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

[2] SL L 204, 21.7.1998., str. 37. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Vijeća 2006/96/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 81.).

4. „posebna prava" znači prava koja država članica dodjeljuje ograničenom broju poduzetnika, kroz neki zakonodavni, regulatorni ili upravni instrument koji unutar danog zemljopisnog područja:

(a) ograničava broj takvih poduzetnika na dva ili više, na način koji se ne temelji na objektivnim, razmjernim i nediskriminirajućim kriterijima; ili

(b) određuje nekoliko konkurentskih poduzetnika, na način drugačiji od kriterija iz točke (a); ili

(c) povjerava nekom poduzetniku, odnosno poduzetnicima, na način drugačiji od kriterija iz točaka (a) i (b), neke zakonske ili regulatorne prednosti koje znatno utječu na sposobnost nekog drugog poduzetnika da uvozi, stavlja na tržište, spaja, stavlja u uporabu i/ili održava telekomunikacijsku terminalnu opremu na istom zemljopisnom području pod uvjetima koji su u bitnome istovjetni.

Članak 2.

Države članice koje su poduzetnicima dodijelile posebna ili isključiva prava osiguravaju povlačenje svih isključivih prava, kao i posebnih prava koja:

(a) ograničavaju broj poduzetnika na dva ili više, na način koji se ne temelji na objektivnim, razmjernim i nediskriminirajućim kriterijima, odnosno

(b) određuju nekoliko konkurentskih poduzetnika, na način drugačiji od kriterija iz točke (a).

One obavješćuju Komisiju o poduzetim mjerama odnosno o nacrtu zakonodavstva koje se uvodi u tu svrhu.

Članak 3.

Države članice osiguravaju da gospodarski subjekti imaju pravo na uvoz, stavljanje na tržište, spajanje, stavljanje u uporabu i održavanje terminalne opreme.

Međutim, države članice mogu:

(a) u slučaju opreme za zemaljske satelitske stanice, odbiti dopustiti da se takva oprema spaja na javnu telekomunikacijsku mrežu ili da bude stavljena u uporabu ako ona ne zadovoljava mjerodavne zajedničke tehničke propise donesene u skladu s Direktivom 1999/5/EZ odnosno, ako takvih propisa nema, ključne uvjete utvrđene u članku 3. te Direktive; u odsutnosti zajedničkih tehničkih pravila ili usklađenih regulatornih uvjeta, nacionalna pravila trebaju biti razmjerna ključnim uvjetima i prijavljena Komisiji u skladu s Direktivom 98/34/EZ ako ta Direktiva tako nalaže;

(b) u slučaju ostale terminalne opreme, odbiti dopustiti da se takva oprema spaja na javnu telekomunikacijsku mrežu ako ona ne zadovoljava mjerodavne zajedničke tehničke propise donesene u skladu s Direktivom 1999/5/EZ odnosno, ako takvih propisa nema, ključne uvjete utvrđene u članku 3. te Direktive;

(c) zahtijevati od gospodarskih subjekata da posjeduju tehničke kvalifikacije potrebne za spajanje, stavljanje u uporabu i održavanje terminalne opreme na temelju objektivnih, nediskriminirajućih i javno dostupnih kriterija.

Članak 4.

Države članice osiguravaju da korisnici imaju pristup novim točkama sučelja javnih mreža te da operatori telekomunikacijskih javnih mreža objave fizička obilježja tih točaka.

Članak 5.

Države članice osiguravaju da su sve specifikacije za termalnu opremu formalizirane i objavljene.

Države članice Komisiji dostavljaju nacrt tih tehničkih specifikacija u skladu s Direktivom 98/34/EZ.

Članak 6.

Države članice osiguravaju da se kod praćenja specifikacija navedenih u članku 5. primjena povjeri tijelu koje je neovisno od javnih ili privatnih poduzetnika koji nude dobra i/ili usluge u telekomunikacijskom sektoru.

Članak 7.

Države članice na kraju svake godine dostavljaju Komisiji izvješće koje joj omogućuje praćenje usklađenosti s odredbama članaka 2., 3., 4. i 6.

Struktura izvješća određena je u Prilogu I.

Članak 8.

Direktiva 88/301/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom navedenom u Prilogu II., dijelu A, stavlja se izvan snage, bez obzira na obveze država članica vezane uz rokove za prenošenje direktiva navedenih u Prilogu II., dijelu B u nacionalno pravo.

Pozivanja na Direktivu stavljenu izvan snage tumače se kao pozivanja na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu III.

Članak 9.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 10.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. lipnja 2008.

Za Komisiju

Predsjednik

José Manuel BARROSO

PRILOG I.

Struktura izvješća iz članka 7.

Provedba članka 2.

Terminalna oprema za koju se zakonodavstvo izmjenjuje ili je izmijenjeno.

Prema kategoriji terminalne opreme:

— datum donošenja mjere, ili

— datum uvođenja propisa, ili

— datum stupanja mjere na snagu.

Provedba članka 3.

— terminalna oprema, čije je spajanje i/ili puštanje u rad ograničeno,

— potrebne tehničke kvalifikacije, uz navođenje pojedinosti o njihovoj objavi.

Provedba članka 4.

— pojedinosti o publikacijama u kojima su navedena fizička obilježja,

— broj postojećih točaka sučelja javne mreže,

— broj točaka sučelja javne mreže koje su sada dostupne.

Provedba članka 6.

— imenovano neovisno tijelo odnosno tijela.

PRILOG II.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage s njezinom izmjenom

(iz članka 8.)

Direktiva Komisije 88/301/EEZ (SL L 131, 27.5.1988., str. 73).

Direktiva Komisije 94/46/EZ (SL L 268, 19.10.1994., str. 15).

DIO B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno pravo

(iz članka 8.)

Direktiva	Rok za prenošenje
88/301/EEZ	—
94/46/EZ	8. kolovoza 1995.

PRILOG III.

Korelacijska tablica

Direktiva 88/301/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1., uvodne riječi	Članak 1., uvodne riječi
Članak 1. prva alineja, prva i druga rečenica	Članak 1. točka 1. podtočka (a)
Članak 1. prva alineja, posljednja rečenica	Članak 1. točka 1. podtočka (b)
Članak 1. druga alineja	Članak 1. točka 3.
Članak 1. treća alineja, uvodne riječi	Članak 1. točka 4., uvodne riječi
Članak 1. treća alineja, prva podalineja	Članak 1. točka 4. podtočka (a)
Članak 1. treća alineja, druga podalineja	Članak 1. točka 4. podtočka (b)
Članak 1. treća alineja, treća podalineja	Članak 1. točka 4. podtočka (c)
Članak 1. četvrta alineja	Članak 1. točka 2
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3. prva rečenica	Članak 3. prvi stavak
Članak 3. druga rečenica	Članak 3. drugi stavak, uvodna rečenica
Članak 3. prva alineja	Članak 3. drugi stavak točka (a)
Članak 3. druga alineja	Članak 3. drugi stavak točka (b)
Članak 3. treća alineja	Članak 3. drugi stavak točka (c)
Članak 4. prvi stavak	Članak 4.
Članak 4. drugi stavak	—
Članak 5. stavak 1	—
Članak 5. stavak 2., prva rečenica	Članak 5. prvi stavak
Članak 5. stavak 2., druga rečenica	Članak 5. drugi stavak
Članak 6.	Članak 6.
Članak 8.	—
Članak 9.	Članak 7.
Članak 10.	—
—	Članak 8.
—	Članak 9.
Članak 11.	Članak 10.
Prilog I.	—
Prilog II.	Prilog I.
—	Prilog II.
—	Prilog III.